

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
Φορμίωνος 83, Καισαριανή, τ.κ. 161 21. Τηλ. 210-7224123 fax.: 210-7223584
(Internet) <http://www.imkby.gr> - (e-mail) info@imkby.gr

Άριθμ. Πρωτ. Φ.1/3/423

Έν Καισαριανῇ τῇ 16ῃ Σεπτεμβρίου 2024

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 300ή

**Θέμα : « *Περί τῶν Σεπτεμβριανῶν
στήν Κωνσταντινούπολη τοῦ 1955*»**

Πρός

τούς Πανοσι(ολογι)ωτάτους καί Αἰδεσιμ(ολογι)ωτάτους Πρεσβυτέρους
τούς Ἱεροκήρυκες καί τούς Ἐφημερίους
τόν Ἱερολογιώτατο Διάκονο
καί τίς Ὁσιώτατες Μοναχές

τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας.

Ἀγαπητοί Πατέρες καί Ἀδελφοί

Χαίρετε ἐν Κυρίῳ

Ὁ Σεπτέμβριος εἶναι ὁ μήνας τῶν θλιβερῶν ἐθνικῶν μας ἀναμνήσεων ἀφοῦ κατά τό μήνα αὐτό συνέβησαν δύο τραγικά γεγονότα τῆς νεότερης ἱστορίας μας, ἀφενός μὲν ὁ ἐξαναγκασμός σέ φυγή ἀπό τήν Κωνσταντινούπολη τοῦ μέχρι τότε ἀκμάζοντος σέ αὐτή ἐλληνισμοῦ ἐξαιτίας τῆς ἐγκληματικῆς καί τρομοκρατικῆς δράσης τουρκικῶν ἐξτρεμιστικῶν στοιχείων καί ἀφετέρου ἡ ὀριστικοποίηση τοῦ ξεριζωμοῦ τοῦ μικρασιατικοῦ ἐλληνισμοῦ ἀπό τίς προαιώνιες πατρογονικές τους ἐστίες μέ τήν ἐπισφράγιση τῆς μικρασιατικῆς καταστροφῆς στίς ἀρχές Σεπτεμβρίου τοῦ 1922.

Ἄς ἀρχίσουμε μέ τίς ὀδυνηρές ἀκόμη μία φορά μνῆμες τῆς Κωνσταντινούπολης. Εἶναι ἀνεξίτηλα γραμμένα στήν ἱστορική μνήμη τά Σεπτεμβριανά τῆς Πόλης τοῦ 1955 ὅταν τή νύχτα τῆς ἑκτῆς πρὸς ἑβδόμης Σεπτεμβρίου 1955 γράφτηκε αὐτή τή φορά στήν Τουρκία μία καινούργια «Νύχτα τῶν κρουστάλων» ἀνάλογη πρὸς ἐκείνη τῆς ναζιστικῆς Γερμανίας σέ βάρος τῶν Ἑβραίων τή νύχτα τῆς 9^{ης} πρὸς τήν 10 Νοεμβρίου τοῦ 1938 κατόπιν ἐντολῆς τοῦ Γκαίμπελς. Οἱ Γερμανοί τή νύχτα αὐτή τήν ἀποκαλοῦν “Nachtkristall” (νάχτκρυσταλ) ἀπό τα σπασμένα τζάμια τῶν ἑβραϊκῶν

σπιτιών και καταστημάτων που είχαν γεμίσει όλους τους δρόμους στους οποίους έλαβαν χώρα οι σχετικές βιοπραγίες σέ βάρος των έβραίων. Στη δική μας νύχτα των κρυστάλλων της πόλης 100.000 περίπου έξαγριωμένοι Τούρκοι καθοδηγούμενοι από σχετικές έμπριστικές δηλώσεις της Κυβέρνησης Μεντερές αλλά και από συναφή έρεθιστική δημοσιογραφία στον Τύπο της έποχής, όπλισμένη μέ αυτόσχέδια όπλα, ρόπαλα, καδρώνια, άξινες, σφυριά και άλλα, είχαν βγει στους δρόμους και «ίσοπαίδωναν» τά πάντα στό πέρασμά τους! Σπίτια, καταστήματα και περιουσίες καταστράφησαν Έκκλησίες, Μοναστήρια και Κοιμητήρια Έλλήνων βεβηλώθηκαν πρός δόξαν του όθωμανικού πολιτισμού από τόν όποϊον ούδέποτε παραιτήθηκαν οι σημερινοί όθωμανοί πολίτες της Τουρκίας! Πολλοί Έλληνες έβασανίστησαν ή έφονεύτησαν ένω αρκετές Έλληνίδες έβιάστησαν.

Ό έλληνισμός της πόλης ξαναζούσε ύστερα από πολλούς αιώνες τίς ήμέρες της Άλωσης από την όθωμανική βαρβαρότητα που δέν έπαψε ποτέ νά υπάρχει έκδηλούμενη έκτοτε μέ διάφορες άφορμές και μέ διάφορες μορφές στην νεοθομανική Τουρκία. Τα Σεπτεμβριανά του 1955 έπεισαν τους Έλληνες της εύημερούσης μέχρι τότε Έλληνικης παροικίας της πόλης που άριθμοΰσε εκείνη την έποχή 200.000 Ρωμηούς ότι μέ τους Τούρκους δέν πρόκειται νά υπάρξει ποτέ ειρηνική συμβίωση! Άς τό συνειδητοποιήσουν αυτό έπιτέλους και άφελείς υποστηρικτές της ούτοπικής έλληνοτουρκικής φιλίας οι όποϊοι βλέπουν ότι ή Τουρκία βρίσκει πάντοτε τόν τρόπο είτε διά της μαχαίρας (βλέπε γενοκτονίες) είτε διά της τρομακτικής δράσης των αναρριθμήτων «Γκρίζων Λύκων» (βλέπε Σεπτεμβριανά του 1955) νά διατηρεϊ πάντοτε «στεγανό» και άμόλυντο τό «τοπίο» του μουσουλμανικού πληθυσμού της από τό μυαρό όρθόδοξο Έλληνισμό! Πήραν λοιπόν τά θύματα των Σεπτεμβριανών τίς οϊκογένειές

τους καί ὅσα περιουσιακά στοιχεῖα μποροῦσαν νά τά μεταφέρουν στόν τόπο τῆς ἐξαναγκασμένης μετοικεσίας τους καί ἐγκαταστάθηκαν ὡς ἐπὶ τό πλεῖστον στήν Ἑλλάδα. Μέ τόν τρόπο αὐτό ἡ ἄλλοτε κραταιά μέ τίς εὐλογίες τῆ Συνθήκης τῆς Λωζάνης Ἑλληνική Παροικία τῆς πόλης, ἐκφυλίστηκε ὑπό τό κράτος τῆς ἐγκληματικῆς καί τρομοκρατικῆς δράσης τῶν Τούρκων στό ἐπίπεδο ἐνός σωματείου τοῦ ὁποῖου τά μέλη ἀνέρχονται σήμερα στόν ἀριθμό τῶν δύο χιλιάδων (2.000!). Ἔτσι γιά νά μποροῦμε νά δοῦμε πιό καθαρά καί μέ συγκεκριμένους ἀριθμούς ποιός παραβιάζει τελικά τή Συνθήκη τῆς Λωζάνης ἀφοῦ ἡ Συμφωνία Ἀνταλλαγῆς τῶν Πληθυσμῶν πού ὑπεγράφη ἕξι (6) μήνες ἐνωρίτερα (Ἰανουάριος 1923) πρίν ἀπό τήν ὀριστική ὑπογραφή τῆς Συνθήκης τῆς Λωζάνης (Ἰούνιος 1923) κατέστη μέ σχετική διάταξη αὐτῆς συστατικό τῆς ἐν λόγω Συνθήκης.

Οἱ ἄλλες θλιβερές μνημές τοῦ Σεπτεμβρίου τῆς Μικρασιατικῆς Καταστροφῆς δέν ὀφείλεται ἀποκλειστικά στίς ἐνέργειες τῆς Τουρκίας τοῦ Κεμάλ Ἀτατούρκ. Εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς συγκλίνουσας δράσης δύο ἀκόμη παραγόντων πού ἐπηρέασαν ἀποφασιστικά τήν ἔκβαση τοῦ Μικρασιατικοῦ πολέμου ὑπέρ τῆς Τουρκίας. Ὁ ἓνας ἦταν ἡ προδοτική στάση τῶν Συμμάχων γιά νά συνταχθοῦν μέ τοὺς Τούρκους ἐνῶ τοὺς πολέμησαν στόν Ἀ Παγκόσμιο Πόλεμο μαχόμενοι στό πλευρό τῆς Γερμανίας καί ὁ ἄλλος, ἀποφασιστικότερος παράγοντας ἦταν ἡ αὐτοχειριαστική στρατηγική πού ἀκολουθήσαμε στήν Μικρασιατική Ἐκστρατεία μέ τήν ἄφρονα προέλασή της στήν Τουρκική ἐνδοχώρα, στήν ὁποία προσπαθοῦσε νά τραβήξει τόν ἐλληνικό στρατό ὁ Κεμάλ γιά νά τόν ἀποκόψει ἀπό τοὺς σταθμούς ἀνεφοδιασμοῦ του καί νά τόν παγιδεύσει στοὺς βάλτους στό Σαγγάριου, ὅπου δέν μποροῦσε νά ἐλιχθεῖ, ὥστε νά τοῦ δώσει τό ἀποφασιστικό κτύπημα. Οἱ τσέτες καί οἱ Νεότουρκοι τοῦ Κεμάλ δέν μποροῦσαν νά πολεμήσουν τόν πολύ ἰσχυρότερο ἐλληνικό στρατό σέ συμβατική

στρατιωτική αντιπαράθεση μαζί του. Όσες φορές τό επιχείρησαν ήττήθηκαν κατά κράτος. Για αυτό προτίμησαν νά ακολουθήσουν μία τακτική φθοράς καί καταπόνησης τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ πού τόν ἀνάγκασαν νά διασχίσει τήν Ἀλμυρά Ἐρημο καί τά βαλτόνερα τοῦ Σαγγάριου κυνηγώντας νά αἰχμαλωτίσει τόν διαρκῶς ἐλισσόμενο Κεμάλ Ἀτατούρκ! Χωρίς πυροβολικό καί ἱππικό πού εἶχαν βουλιάξει στίς λάσπες τοῦ Σαγγάριου δέν μποροῦσε νά διεξαγάγει πόλεμο μέ προοπτική νικηφόρου ἐκβάσεως. Ἀπό ἐκεῖ καί μετά ἡ τελική ἐπικράτηση τοῦ Κεμάλ καί ἡ ρίψη στήν θάλασσα εἰσβολέων Ἑλλήνων στή Μικρά Ἀσία ἦταν θέμα χρόνου. Ἐχει κατ' ἐπανάληψη τονιστεῖ ὅτι τόν Μικρασιατικό Πόλεμο δέν τόν ἐκέρδισε ἡ Τουρκία ἀπλῶς τόν ἐχάσαμε ἐμεῖς μέ τούς ἀφελεῖς ἐρασιτεχνικούς στρατηγικούς μας σχεδιασμούς! Παρά τήν συμμαχική προδοσία τόν πόλεμο αὐτό δέν ἐπρόκειται νά τόν χάσουμε ποτέ καί μαζί μέ αὐτόν τόν Ἑλληνισμό τῆς Ἰωνίας, ἐάν μέναμε στά ἐδάφη τῆς κεντρικῆς Μικράς Ἀσίας πού μᾶς ἐπιδίκασε ἡ Συνθήκη τῶν Σεβρῶν τά ὀχυρώναμε καί τά ὑπερασπιζόμαστε πολύ εὐκόλα ὅπως εἶναι προφανές ἀπέναντι στούς ἀτάκτους καί ἀνίσχυρους Τσέτες, φροντίζοντας νά ἐπεκτείνουμε βαθμιαία τήν κυριαρχία μας στίς γειτονικές περιοχές. Ἀντί λοιπόν γιά αὐτό πού ὑπαγόρευε ἡ λογική, παρατήσαμε ἐκεῖνο πού εἶχαμε στά χέρια μας καί τρέχαμε πίσω ἀπό τόν Κεμάλ πού ὑποχωροῦσε συνεχῶς στά βάθη τῆς Ἀνατολίας, ἐπιδιώκοντας νά τραβήξει προσεκτικά τόν Ἑλληνικό Στρατό μακριά ἀπό τούς σταθμούς τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ του. Δέν μπορεῖ νά τό χωρέσει αὐτό τό μυαλό ενός λογικά σκεπτόμενου ἀνθρώπου. Ἡ τραγωδία πού ἀναγκαστήκαμε νά βιώσουμε ἦταν τελικά προϊόν ενός ἀσύλληπτου παραλογισμοῦ. «*Τά γενόμενα οὐκ ἀπογίνονται*» ἔλεγαν οἱ ἀρχαῖοι προπάτορες μας. Μέσα ὅμως ἀπό τίς θλιβερές μνημές πού τά συνοδεύουν ἀναδύεται βασανιστικά ἓνα πελώριο ἐρώτημα πού δέν ἔχει βρεῖ μέχρι

σήμερα στίς μεταγενέστερες ἐπιλογές τοῦ ἐθνικοῦ μας βίου πειστική ἀπάντηση. Πότε ἐπιτέλους θά γίνουν θά μᾶς γίνουν μαθήματα τά παθήματα.

Μετά πατρικῶν εὐχῶν.
Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ Δανιήλ

